

Vragen GPS-zoektocht GPS Artevelde 2023

Voor wandelaar/fietsers

N51° 03.243' E3° 43.253'

VRAAG 1

Voormalige postgebouw van Gent

In 1909 werd op het drukke kruispunt van toegangswegen tot de stad een voor zijn tijd iconisch postkantoor gebouwd. Hier stopten de postiljons en de eerste paardentrams. Het overvloedig versierde en in verschillende bouwstijlen opgetrokken postgebouw is nu omgetoverd tot een winkelcentrum met een boetiekhotel “1898 The Post” en luxehotel. Binnen ziet het er prachtig uit. Het historische gebouw is gerenoveerd maar heeft zijn industriële karakter niet verloren. Je kan er terecht voor mode, interieur en beauty en voor een lekkere lunch, brunch of ontbijt.

Stap zeker ook eens binnen in de stijlvolle cocktailbar “The Cobbler” voor een drankje met uitzicht op de Sint-Michielsbrug en de Graslei.

Let ook op de fraaie, 52 meter hoge torenklok.

Op een van de hoeken van het postgebouw staat een engel met een instrument.

Vraag:

Wat voor instrument bespeelt de engel?

Antwoord 1 = een luit

Antwoord 2 = een harp

Antwoord 3 = een lier

N51° 02.955' E3° 43.394'

VRAAG 2

Ketelvest

De Ketelvest is een artificiële gracht met de schop gegraven in 1100 ter verdediging van het handelscentrum van het toenmalige Gent. Ketelvest of Ketelvaart maakte deel uit van de tweede stadsomwalling. De gracht vormt een verbinding tussen de Leie en Schelde. Met de uitgegraven grond werd er aan de stadszijde een verdedigingswal opgeworpen.

Een gekend verhaal is dat het water in dit kanaal zo woelig was door het verschil in stroming en hierdoor gekend stond als een gevaarlijke waterweg. Het water kolkte zoals in een kookketel. De Ketelvaart was een woeste en gevaarlijke vaarweg in Gent. Voorbijgangers die daar in vielen kwamen er niet levend uit. Men noemde het toen "In de ketel binnenvliegen". Een ander verhaal komt omwille van de ronde daken van de versterkte wachttorens. Deze hadden de vorm van "ketels". Over de Ketelvaart liggen een aantal iconische bruggen.

Vraag:

Uit welk materiaal bestaat de vloer en de leuning hoofdzakelijk van de laad-en losbrug van de Handelsbeurs?

Antwoord 1 = hout

Antwoord 2 = glas

Antwoord 3 = metaal

N51° 02.989' E3° 43.741'

VRAAG 3

De Krook

De Krook is een indirecte link met de naam van de buurt, de "Waalse Krook" waar ook de Gentse stadbibliotheek gebouwd is.

'Waalse' verwijst naar de Waalse schippers die tijdens de 18e en 19e eeuw met schepen, volgeladen met steenkool uit de mijnen van Henegouwen, naar Gent kwamen. Ter hoogte van de Kuiperskaai (aan de overzijde) maakte de Schelde een bocht (een "kruuk" in het oude Gentse dialect = kreuk of vouw). De "Krook" bleef overeind maar "Waalse" viel in de benaming weg.

Vraag:

Het ingenieuze van de "Krook" maakt dat vanuit elke gezichtshoek slechts 2 delen van de BIB zichtbaar zijn.

Antwoord 1 = juist

Antwoord 2 = niet Juist

Antwoord 3 = geen mening

N51° 03.117' E3° 43.741'

VRAAG 4

Geeraard de Duivelsteen

Het Geeraard de Duivelsteen is een robuust gebouw in de stad Gent uit de 13e eeuw. Het speelde een belangrijke rol bij de verdediging van de Portus aan de Reep, een handelsnederzetting die aan de wieg stond van het ontstaan van Gent. Het is gotisch stenen woonhuis van Geraard van Gent. Ook gekend door zijn Gentse bijnaam "Geeraard de Duivel" door zijn donkere huidskleur.

Het gebouw werd in de 14e eeuw eigendom van de stad Gent. Het vervulde in de loop van de eeuwen diverse functies: riddersverblijf, wapenarsenaal, klooster, school, bisschoppelijk seminarie, krankzinnigengesticht en gevangenis. In 1830 werd er een brandweerkazerne ingericht.

Op het einde van de 19e eeuw werd in het Geeraard de Duivelsteen het Rijksarchief van Gent ondergebracht. In 2016 werd het gekocht door de Gentse holding NV Koiba. Momenteel is het een jongeren centrum en enkele woonunits.

Vraag:

Wie was Geeraard de Duivel?

Antwoord 1 = Schepen

Antwoord 2 = Ridder

Antwoord 3 = Burggraaf

N51° 03.189' E3° 43.783'

VRAAG 5

Willem I, de eerste koning der Nederlanden

In 1815 werd in Wenen het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden opgericht

Op 5 september 1815 deden nieuwbakken koning Willem I en koningin Wilhelmina hun blijde intrede in Gent. Het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden zou de Gentenaars geen windeieren brengen. Ze kregen een universiteit, een zeehaven, heel wat scholen en nieuwe fabrieken.

Ongeveer 200 jaar na datum zeggen heel wat Gentenaars dan ook "Willem, een dikke merci!".

Vraag:

Wat zit op het document in de hand van koning Willem I?

Antwoord 1 = lint

Antwoord 2 = zegel

Antwoord 3 = lint en zegel

N51° 03.208' E3° 44.095'

VRAAG 6

Het Zingende Rode Meisje

Lang geleden werd op een nacht een zingend rood Meisje, stiekem en zonder vergunning aan de Gentse Slachthuisbrug geplaatst. Niemand wist toen wie het beeld daar gezet had. Uiteindelijk bleek het werk van kunstenaar Johan Meirlaen te zijn. Hij vond dat deze buurt wel wat kleur kon verdragen.

Vraag:

Welke naam gaven de Gentenaars aan dit meisje?

Antwoord 1 = Loreleie

Antwoord 2 = Lorelei

Antwoord 3 = Lorelie

N51° 03.376' E3° 44.159'

VRAAG 7

Napoleon de Pauwbrug

De Napoleon de Pauwbrug is een metalen liggerbrug over de Napoleon de Pauwvertakking. De brug werd gebouwd in 1976, bestaat uit één overspanning van 11,8 m lang en is 8,7 m breed. Op de brug geldt een gewichtsbeperving van 3,5 ton.

De brug werd genoemd naar Napoleon-Lievin de Pauw, schepen van openbare werken van de stad Gent en ontwerper van het draaisysteem van de bruggen in Gent.

Vraag:

Wie mag van deze brug gebruik maken?

Antwoord 1 = Auto's, fietsers en voetgangers

Antwoord 2 = Enkel fietsers en voetgangers

Antwoord 3 = Geen mening

N51° 03.712' E3° 44.186'

VRAAG 8

Matadibrug en Bataviabrug

Dit Handelsdok beschikt over 2 fietsers- en voetgangersbruggen, de Matadibrug en de Bataviabrug. Deze bruggen verbinden de Oude Dokken met de binnenstad. Met een breedte van ca. 6 meter zullen de bruggen niet alleen zorgen voor een vlotte doorstroming maar krijgen de gebruikers tegelijk een mooi uitzicht op het Oude Dokken-gebied.

Kortom: een extra boost voor het fietsverkeer van en naar het centrum van Gent.

Voor de bouw van de bruggen werden onderhoudsvriendelijke, duurzame en gebruiksvriendelijke materialen gebruikt. Zo krijgen de bruggen een stalen brugdek, voorzien van antislipbekleding. In de brugleuningen wordt verlichting geïntegreerd.

Vraag:

Welke brug is met de fiets de lastigste?

Antwoord 1 = Bataviabrug

Antwoord 2 = Matadibrug

Antwoord 3 = Geen van beide

N51° 03.831' E3° 44.125'

VRAAG 9

De Vrijbouter

Lekker relaxeren aan het water met een drankje.

Vraag:

Welk blond biertje heeft iets met een "brug"?

Antwoord 1 = Steenuiltje

Antwoord 2 = Moinette

antwoord 3 = Cuvée des Trolls

N51° 03.897' E3° 44.071'

VRAAG 10

Gentse Graffititram

Nostalgie van een Gentse tram!

De lange Albatrostrams waren jaren een vertrouwd gezicht in het Gentse landschap. Vele Gentenaars kennen nog steeds die typische PCC-trams.

Een daarvan staat hier in "graffiti-kostuum" aan het Houtdok te Gent.

Vraag:

Welk nummer draagt deze Gentse graffititram-tram?

Antwoord 1 = 2655

Antwoord 2 = 5526

antwoord 3 = 6255

N51° 04.253' E3° 43.943'

VRAAG 11

Hout voor de Borinage

Deze kaai verwijst naar de eindbestemming van hele dennenbossen-hout. Veel van het ingevoerde dennenbos-hout eindigde namelijk diep onder de grond om de gangen van steenkoolmijnen in de Borinage te stutten. Dennenhout is de enige houtsoort dat gaat "kraken" bij instortingsgevaar. Van houthandel is vandaag aan het dok geen sprake meer.

De groene havenkaan uit 1932, was actief op de Arsenaalsite, de vroegere spoorwegwerkplaats in Gentbrugge. In 1963 werd de kraan omgevormd naar een dieselkraan. De Belgische dieselmotor ervan werd gebouwd in Bergen bij "La société anonyme Brossel Frères".

Vraag:

Welke dichter inspireerde de tekst op de groene havenkraan?

Antwoord 1 = Lieve Tavenier

Antwoord 2 = Lieven Tavernier

antwoord 3 = Lieve Tavenier

N51° 04.296' E3° 44.032'

VRAAG 12

Plage Houtdok

Net vóór België zich losscheurde van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden in 1830 werden het Houtdok en het Handelsdok aangelegd.

In de 19de eeuw kreeg Gent met haar samenvloeiing tussen Leie en Schelde een ware economische boom. In 1823 werd het Kanaal Gent-Terneuzen aangelegd ter vervanging van bestaande waterlopen zoals de Sasvevaart waardoor Gent een vlottere verbinding met de Noordzee kreeg.

Vandaag heten wij je welkom op Plage Houtdok: dit is een van de nieuwe hotspots van Gent met recreatie, jachthaven en woongelegenheden.

Bij het Houtdok is het zalig toeven in het Kapitein Zeppospark, het eerste afgewerkte park van deze wijk. Het park is drie hectare groot en verwijst naar het maritieme verleden van de plek. De verlaagde kades, de strandzone en de gerestaureerde kaaimuren brengen je meteen in een vakantiesfeer. Op de twee speeltuinen, het sportplein en de outdoor-fitness kan iedereen zich uitleven.

Vraag:

Welke vis is hier de blikvanger?

Antwoord 1 = Schelvis

Antwoord 2 = Inktvis

Antwoord 3 = Walvis

N51° 03.693' E3° 44.245'

VRAAG 13

Made in Belgium

De Sobemai-kraan komt uit de stal van het logistiek bedrijf Europoort in Gent. Opnieuw een apart geval. Dit is namelijk een van de eerste hydraulische evenwichtskranen op rupsbanden. Handig dus voor plaatsen waar geen sporen lagen of de grond niet hard genoeg was. De kraan werd in 1988 ontwikkeld door Sobemai uit Maldegem, een bedrijf gespecialiseerd in evenwichtskranen. Van hieruit zie je de haven door de ogen van de vroegere kraanmannen.

Aan de voet van de kraan ligt een draaischijf waarop goederenwagonnetjes de scherpe bocht namen.

Vraag:

Op welke afstand zou deze kraan 10.000 kg grijpen?

Antwoord 1 = 35 m

Antwoord 2 = 31 m

antwoord 3 = 53 m

N51° 03.472' E3° 43.905'

VRAAG 14

Sint-Jorissluis

Deze Sint-Jorissluis is een sluiscomplex op de Leie in de Gentse binnenstad.

Rechts van de sluis heb je de Blekersdijk (bomenrij) en de Reke (vermoedelijke betekenis: een rij op elkaar gelijkende huizen en industriële gebouwen, de 19e -eeuwse gordel).

De naam “Blekersdijk” komt trouwens van de diverse “blekerijen” die hier gevestigd waren. Het Gentse laken werd hier gebleekt alvorens het te verven, maar ook de papierblekerijen stonden hier. Nu is dit vooral een volkswijk geworden.

Links van de sluis, in het Baudelopark, kwam de toenmalige Baudelogracht uit die in verbinding stond met de Ottogracht, de Nieuwpoort en de Sint-Jansgracht en verder verbonden met de Zeeschelde, met normaal een dagelijks getijdeverschil van ongeveer één meter.

Hierdoor kon vroeger het centrum van Gent regelmatig overstromen. Men bouwde daarom in de Gentse binnenstad een uitgebreid sluisstelsel om de scheepvaart toe te laten en tegelijk de waterstanden te beheersen. Alle schepen moesten door Gent varen en hadden daar ongeveer een dag voor nodig. Maar dat gaf dan op zijn beurt heel wat hinder voor het andere verkeer, daar de meeste bruggen in de binnenstad manueel bediend werden. Scheepvaart heeft nog steeds voorrang op autoverkeer!

Door het aanleggen van de Ringvaart rondom Gent, in 2e helft 20e eeuw, werd dit probleem opgelost.

Deze sluisen worden vandaag nog steeds gebruikt om recreatiebootjes te versassen, maar vooral voor het regelen van de waterstanden in de binnenstad.

Vraag:

Hoeveel camera's boven de Sint-Joris-Sluis houden een oogje in het zeil?

Antwoord 1 = 7

Antwoord 2 = 6

Antwoord 3 = 9

N51° 03.598' E3° 43.790'

VRAAG 15

Over mensen en machines

Ter hoogte van de Minnemeersbrug ligt het gebouw van de voormalige katoenspinnerij “Desmet-Guéquier”, waarin sinds 1991 het Industriemuseum - vroeger MIAT, Museum over Industrie, Arbeid en Textiel - is gevestigd.

Vraag:

Wat is de totale som van de letters van de 4 verticale woorden op de gevel van het Industriemuseum?

Antwoord 1 = 28

Antwoord 2 = 29

Antwoord 3 = 27

N51° 03.536' E3° 43.517'

VRAAG 16

Tichelrei

Door het toenemen van de economie in Gent zocht men telkens nieuwe verbindingen met de zee. Via de Lieve, Aardenburg, Damme en via de Sassevaart. De Sassevaart werd tussen 1547 en 1563 en verbond Gent vooreerst met de Westerschelde. Begin de 19e eeuw was de Sassevaart echter sterk verzand.

Van uit Gent kreeg men het volgende tracé naar de Zee:

Vorbij de Sluizekenstraat of Krommewalbrug, heb je aan de rechter zijde een stemmig parkje met kasseipaadjes. Daar lag vroeger de Schipgracht (gedempt). Let hierbij op de muren, die verwijzen je naar het verleden.

De Schipgracht, werd gegraven in de 13de eeuw en gedempt in 1908, speciaal voor de aanvoer van turf als brandstof voor particulier en industrieel gebruik (turf=gedroogd veen voor het koken en verwarming, en hout voor de broodovens van Gent). De Schipgracht maakte de verbinding met de Plottersgracht (gedempt) en sloot verder aan met de Lieve om uiteindelijk in Damme uit te monden en vandaar naar zee.

De Schipgracht sloot echter ook aan met de Tichelrei. Deze liep door de velden naar de Muide, Meulestede en Wondelgem tot in Langerbrugge. Eens Langerbrugge voorbij veranderde de naamgeving in Burggravenstroom, door Kluizen om te eindigen aan het Aardeken te Ertvelde om uiteindelijk via Boechoute te Biervliet (toen een eiland aan zee) in zee uit te monden.

Vraag:

Wat is de naam van dit stemmig parkje?

Antwoord 1 = Tichelparkje

Antwoord 2 = Sluizeken

Antwoord 3 = Schipgrachtparkje

N51° 03.460' E3° 43.472'

VRAAG 17

Scheve schouw aan de Zuivelbrug

De Zuivelbrug is het sierlijke brugje over de Leie dat doorgang biedt tussen twee stadsdelen met een historische waarde. Enerzijds het Oudburg met de Patersholwijk dat toebehoorde tot het grafelijke domein van het Gravensteen en anderzijds de Vrijdagmarkt.

Op die Vrijdagmarkt was er boter, eieren en kaas te verkrijgen waar het brugje zijn naam aan ontleende nl. de Zuivelbrug, in vroeger tijden de “Suivelbrug” geheten. De Meerseniersstraat richting Vrijdagmarkt heette toen nog de Zuivelsteeg waarvan een eerste vermelding in 1314 als “inde Suivelsteghe”.

De ingebouwde industriële schoorsteen van de Molens Goethals - De Lelie is licht naar boven versmallend, met ijzeren banden versterkt, afkomstig van een verbouwing tot brouwerij en later tot maalderij (eerste helft van de 19^e eeuw)

Vraag:

Hoe schuin staat de vierkante schoorsteen schat je?

Antwoord 1 = 5°

Antwoord 2 = 7°

Antwoord 3 = 10°

N51° 03.400' E3° 43.329'

VRAAG 18

Kraanlei

Deze straat verwijst naar de kraan die hier eeuwenlang dienst deed. De kraan werd manueel aangedreven door in een looptrommel te lopen. De kraan werd geplaatst op 6 augustus 1354 deed dienst voor het lossen van schepen.

Merkwaardig is dat sommige oude Gentenaars nog spreken van de Ajuinlei wanneer zij het hebben over de Kraanlei. Dit heeft vermoedelijk te maken met het feit dat tussen de 2 wereldoorlogen in op de Kraanlei nog verschillende winkels waren waar ajuin verkocht werd. Grote jutezakken gevuld met ajuin stonden dikwijls uitgesteld tegen de muur of de toegangstrap van de winkels.

Hier waren de waterfonteinen, dateren van eind van 19de eeuw, een typisch product van de Belle Epoque. De 4 drinklagen waren voorzien nl. voor mens, vogels, paard en hond.

Vraag:

Door wie werd de waterfontein gegoten?

Antwoord 1 = Carels

Antwoord 2 = Bruxelle

Antwoord 3 = Heynderyckx

N51° 03.454' E3° 43.195'

VRAAG 19

Sint-Widostraat

Op het einde van de Sint-Widostraat komt men aan de oever van de Lieve met een uniek zicht op het Gravensteen.

Vroeger noemde deze straat "Gewad". Een "Gewad" was een plaats in de Lieve waar men te voet met koeien, schapen en paarden de Lieve kon oversteken. Waarschijnlijk werd de huidige straatnaam ontleend aan de voormalige Sint-Widokapel van het nabijgelegen "Prinsenhof".

Het Prinsenhof was het voormalige Gentse stadpaleis van de Bourgondische hertogen dat zijn naam ontleende aan het feit dat keizer Karel V er in 1500 geboren is. Daar stond oorspronkelijk in 1231 een "motte" van de Gentse burggraaf Hugo II. Een verhoogde berm of heuvel met daarop een houten woonst.

Vraag:

Zoek hier op de oever van de Lieve de vriendelijke kabouter met uitstekende tong. Welk kleur heeft zijn tong?

Antwoord 1 = groen

Antwoord 2 = rood

Antwoord 3 = blauw

N51° 03.574' E3° 43.012'

VRAAG 20

De Brug der Keizerlijke Geneugten

De brug wordt aan elke oever geflankeerd door telkens 2 monumentale beelden in de vorm van 4 boomkruinen, uitgehouwen uit 7 ton Franse zandsteen.

Aan de kant van het Zilverhof, gaat het om Janneke en Kwade Berth. Aan de Sint-Antoniushoek gaat het om, de Mooie Veerle en Keizer Karel als scheepstrekker

De beelden illustreren vier legendes rond Keizer Karel:

Een verwijst naar het verhaal van de scheepstrekker. Keizer Karel liep op het jaagpad een arme bootman voor de voeten waardoor zijn oud en versleten schip strandde en schade opliep. De bootman maakte zich heel boos en dwong Karel het schip weer los te trekken. Dagen verstreken en Keizer Karel voelde zich schuldig. De arme bootman kreeg onverwachts bezoek en kreeg van de "Trekker" een nieuwe boot.

De lokale Gentse naam is deze Brug is de Bloemkolen of de Brug met de Krimbollen (Gents voor ijsjes op hoorntje).

Vraag:

Wat draagt de stafhouder in zijn hand dat zo gewichtig kan zijn?

Antwoord 1 = Wereldbol

Antwoord 2 = Staf

Antwoord 3 = Emmer

N51° 03.621' E3° 42.803'

VRAAG 21

De Lieve, het oudste kanaal van Europa

Voor haar lakenhandel had Gent in de 13de eeuw (1251 - 1269) nood aan een directe verbinding met de zee. Destijds een van de bloeiendste steden van Europa. Op eigen kosten groef de stad een kanaal naar Damme, de Lieve. Van het 45 km lange kanaal blijft vandaag niet zoveel over, behalve in de Gentse binnenstad. In 1269 voeren de eerste schepen met koopwaar van Gent naar de Noordzee via de Lieve.

Langs de Lieve ontwikkelde zich de vroegste industrie in verschijnen woningen van de welstellende burgerij aan bruggen en kaaien.

Omdat natuurlijke waterlopen een relatief groot verval en dus snel veranderende diepgang hadden, werden vroeger een of meerdere rabatten (waterbouwkundige constructies) gebouwd om panden te creëren en een voldoende en constante diepgang voor de scheepvaart te creëren.

Een pand is een gedeelte van een kanaal of gekanaliseerde rivier, gekenmerkt door eenzelfde waterpeil.

In tijden van gevaar of oorlog was het mogelijk om via dit sluiscomplex een gebied van 15 km² tijdelijk onder water te zetten.

Vraag:

Welk dier staat op de gevelsteen van het Rabot?

Antwoord 1 = Vis

Antwoord 2 = Duif

Antwoord 3 = Leeuw